

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

13 ऑक्टोबर 2023

राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय बातम्या

<p>भारताने 'सार्वभौम पॅलेस्टाईन राज्या'च्या आवाहनाचा पुनरुच्चार केला</p>	<p>संदर्भ</p> <ul style="list-style-type: none">भारताने सार्वभौम पॅलेस्टिनी राज्याच्या निर्मितीच्या आवाहनाचा पुनरुच्चार केला की मानवतावादी तत्त्वे पाळण्याचे "कर्तव्य" आहे. <p>भारताची भूमिका</p> <ul style="list-style-type: none">पॅलेस्टाईनबाबत भारताची भूमिका "दीर्घकाळापासून आणि सातत्यपूर्ण" आहे.सुरक्षित आणि मान्यताप्राप्त सीमांमध्ये राहून, इस्रायलसोबत शांततेत राहून पॅलेस्टाईनचे सार्वभौम, स्वतंत्र आणि व्यवहार्य राज्य स्थापन करण्यासाठी भारताने नेहमीच थेट वाटाघाटी पुन्हा सुरू करण्याचा वकिली केली.
<p>किरकोळ महागाई ऑगस्टमध्ये 6.83% वरून सप्टेंबरमध्ये 5% वर आली.</p>	<p>संदर्भ</p> <ul style="list-style-type: none">भारतातील किरकोळ महागाई ऑगस्टमधील 6.83% वरून सप्टेंबरमध्ये 5.02% वर घसरली आणि अन्नधान्याच्या किमती जवळपास 10% वरून 6.6% वर आली. <p>चलनविषयक धोरण समिती (MPC) बदल:</p> <ul style="list-style-type: none">MPC साठी वैधानिक आणि संस्थात्मक फ्रेमवर्क प्रदान करण्यासाठी रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया कायदा, 1934 (RBI कायदा) मध्ये वित्त कायदा, 2016 द्वारे सुधारणा करण्यात आली आहे.MPC वर निर्दिष्ट लक्ष्य पातळीमध्ये चलनवाढ रोखण्यासाठी आवश्यक बेंचमार्क पॉलिसी रेट (रेपो रेट) निश्चित करण्याचे काम सोपवले आहे.MPC चे सहा सदस्य असतील - RBI गव्हर्नर (अध्यक्ष), चलनविषयक धोरणाचे प्रभारी RBI डेप्युटी गव्हर्नर, RBI बोर्डाने नामनिर्देशित केलेला एक अधिकारी आणि उर्वरित तीन सदस्य भारत सरकारचे प्रतिनिधित्व करतील.MPC बहुमताच्या आधारे निर्णय घेते. टाय झाल्यास, आरबीआय गव्हर्नरला दुसरे किंवा निर्णायक मत असेल.MPC चा निर्णय RBI ला बंधनकारक असेल.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

सप्टेंबरमध्ये महागाई ५ टक्क्यांवर पोहोचली

मुख्य तथ्ये

- राजस्थान आणि हरियाणामध्ये सर्वाधिक महागाई 6.5% नोंदवली गेली.
- छत्तीसगडमध्ये महागाईचा दर सर्वात कमी 1.98% होता.
- तामिळनाडू (4.5%), मध्य प्रदेश आणि पश्चिम बंगाल (प्रत्येकी 3.7%) आणि केरळ (4.7%) यासह इतर आठ राज्यांमध्ये ते 5% च्या खाली होता.
- सप्टेंबरमध्ये आरोग्यासारख्या सेवांच्या किंमती 5.9% आणि वैयक्तिक काळजी 8.5% याप्रमाणे अजूनही वाढत आहेत.

ग्लोबल हंगर इंडेक्स (GHI) 2023

संदर्भ

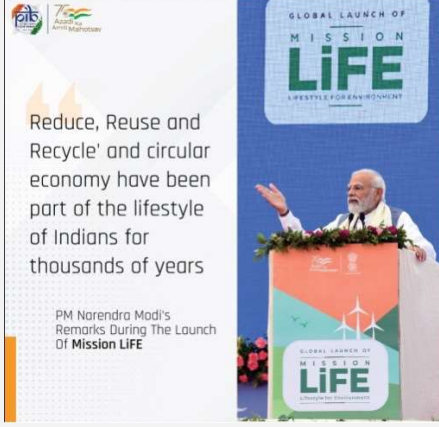
- ग्लोबल हंगर इंडेक्स (GHI) 2023 मध्ये एकूण 125 देशांपैकी भारत 111 व्या क्रमांकावर आहे, 2015 पासून भूक विरुद्धची प्रगती जवळजवळ थांबली आहे, जी जागतिक प्रवृत्ती दर्शवते.
- तथापि, केंद्र सरकारने सदोष कार्यपद्धतीचा हवाला देत सलग तिसऱ्या वर्षी भारताच्या कामगिरीची स्पर्धा केली.

महत्त्वाचे मुद्दे

- भारताची क्रमवारी 100-पॉइंट स्केलवर 28.7 च्या GHI स्कोअरवर आधारित आहे
- हे भारतातील भुकेची तीव्रता "गंभीर" म्हणून वर्गीकृत करते.
- ग्लोबल हंगर इंडेक्स (GHI) हे जागतिक, प्रादेशिक आणि राष्ट्रीय स्तरावरील भूक सर्वसमावेशकपणे मोजण्याचे आणि ट्रॅक करण्याचे साधन आहे.
- GHI स्कोअर चार घटक निर्देशकांच्या मूल्यांवर आधारित आहेत:
 1. कुपोषण
 2. मूल स्टंटिंग
 3. मुलांची नासाडी
 4. बालमृत्यू
- GHI स्कोअरची गणना 100-पॉइंट स्केलवर केली जाते जी भुकेची तीव्रता दर्शवते - शून्य हा सर्वोत्कृष्ट स्कोअर आहे (अर्थात भूक नाही) आणि 100 सर्वात वाईट आहे.
- GHI युरोपियन एनजीओ ऑफ कन्सर्न वर्ल्डवाइड आणि वेल्थगरहिल्फ यांनी तयार केले आहे.

'लाइफ: पर्यावरणासाठी जीवनशैली' या विषयावर संसदीय मंच

संदर्भ

- नवव्या G-20 पार्लमेंटरी स्पीकर्स समिट (P-20) च्या आधी 'लाइफ: पर्यावरणासाठी जीवनशैली' या विषयावरील संसदीय मंचाला सभापतींनी संबोधित केले.
- P-20 शिखर परिषदेपूर्वीचा कार्यक्रम मिशन लाइफस्टाइलवर केंद्रित होता.

लाइफ मिशन बदल

- मिशन लाइफ, किंवा पर्यावरणासाठी जीवनशैली, ही भारताच्या नेतृत्वाखालील जागतिक जनचळवळ आहे जी पर्यावरणाचे रक्षण आणि संवर्धन करण्यासाठी वैयक्तिक आणि सामुदायिक कृतींना चालना देते.
- नोव्हेंबर 2021 मध्ये ग्लासगो येथे झालेल्या 26 व्या UN क्लायमेट चेंज कॉन्फरन्स ऑफ द पार्टिज (COP26) मध्ये भारतीय पंतप्रधानांनी हे लॉन्च केले होते.
- या कार्यक्रमात "एक अब्ज भारतीयांना तसेच इतर देशांतील लोकांना एकत्र करून शाश्वत जीवनशैलीचे पालन करणाऱ्या व्यक्ती बनण्याची आशा आहे.
- जागतिक चळवळ जगभरातील देश आणि व्यक्तींनी घेतलेली टिकाऊ उद्दिष्टे आणि हवामान कृती दर्शविल.
- हे P3 मॉडेल, म्हणजेच प्रो प्लॅनेट पीपलच्या भावनेला प्रोत्साहन देते.
- हे 'ग्रहाची जीवनशैली, ग्रहासाठी आणि ग्रहाद्वारे' या मूलभूत तत्वांवर कार्य करते.

IIP 10.3% सह 14 महिन्यांच्या उच्चांकावर

संदर्भ

- भारताचे औद्योगिक उत्पादन ऑगस्टमध्ये 10.3% च्या 14 महिन्यांच्या उच्च गतीने वाढले, जुलैमध्ये सुधारित 6% वाढीमुळे, अनुकूल आधारभूत प्रभावांमुळे ही वाढ झाली.

IIP बदल

- निवडलेल्या आधारभूत वर्षाच्या संदर्भात ठराविक कालावधीत औद्योगिक उत्पादनाच्या वर्तनातील ट्रेन्डच्या मोजमापासाठी आर्थिक विकासाच्या मुख्य निर्देशकांपैकी एक आहे.
- हे मागील वर्षाच्या तुलनेत एका विशिष्ट वर्षात उद्योगांच्या क्षेत्रातील भौतिक उत्पादनातील सापेक्ष बदल दर्शवते.
- हे सेंट्रल स्टॅटिस्टिकल ऑर्गनायझेशन (CSO) द्वारे मासिक आधारावर गणना आणि प्रकाशित केले जाते.
- भारतातील आयआयपी मालिकेसाठी सध्याचे आधार वर्ष २०११-१२ आहे.

आठ मुख्य क्षेत्रांबद्दल

- हे औद्योगिक उत्पादन निर्देशांक (IIP) मध्ये समाविष्ट असलेल्या वस्तूच्या वजनाच्या 40.27% आहेत.
- आठ प्रमुख क्षेत्रातील उद्योग त्यांच्या वजनाच्या घटत्या क्रमाने: रिफायनरी उत्पादने > वीज > पोलाद > कोळसा > कच्चे तेल > नैसर्गिक वायू > सिमेंट > खते.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

जागतिक संधिवात दिवस

संदर्भ

- 12 ऑक्टोबर हा जागतिक संधिवात दिवस म्हणून ओळखला जातो.

महत्त्वाचे मुद्दे

- या वर्षी 2023, जागतिक संधिवात दिनाची थीम "जीवनाच्या सर्व टप्प्यावर RMD सह जगणे" आहे.
- संधिवात हा एक दाहक सांध्याचा विकार आहे, जो सांधेभोवतीच्या सांध्याच्या ऊतींवर आणि इतर संयोजी ऊतकांवर परिणाम करतो, ज्यामुळे सांधेदुखी आणि जडपणा येतो.
- ऑस्टियो आर्थराइटिस आणि ह्यूमाटोईड आर्थराइटिस हे सर्वात सामान्य आहेत.

141व्या IOC सत्राचे उद्घाटन पंतप्रधान मोदी करणार आहेत

संदर्भ

- मुंबईतील जिओ वर्ल्ड सेंटरमध्ये 141 व्या आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समिती (IOC) सत्राचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते उद्घाटन होणार आहे.
- भारत दुसऱ्यांदा आणि सुमारे 40 वर्षांच्या कालावधीनंतर IOC सत्राचे आयोजन करत आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे

- IOC सत्र हे आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समिती (IOC) च्या सदस्यांची प्रमुख बैठक म्हणून काम करते.
- ऑलिम्पिक खेळांच्या भविष्याबाबत महत्त्वाचे निर्णय आयओसी सत्रांमध्ये घेतले जातात.
- 141 वे IOC सत्र, भारतात आयोजित केले जात आहे, जागतिक सहकार्याला चालना देण्यासाठी, क्रीडा उत्कृष्टता साजरी करण्यासाठी आणि मैत्री, आदर आणि उत्कृष्टतेच्या ऑलिम्पिक आदर्शांना पुढे नेण्यासाठी राष्ट्राच्या समर्पणाचे प्रतीक आहे.
- हे विविध खेळांशी संबंधित भागधारकांमध्ये परस्परसंवाद आणि ज्ञानाची देवाणघेवाण करण्याची संधी प्रदान करते.

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.